

Số: 7465/BKHĐT-KTDV

Hà Nội, ngày 19 tháng 10 năm 2022

*V/v triển khai kết quả phiên họp
lần thứ 102 của Ủy ban điều phối
ASEAN về dịch vụ (CCS 102)*

Kính gửi: - Văn phòng Chính phủ;

- Các Bộ: Công Thương; Công an (Cục An ninh kinh tế); Giao thông vận tải; Giáo dục và Đào tạo; Khoa học và Công nghệ; Lao động - Thương binh và Xã hội; Ngoại giao; Nông nghiệp và Phát triển nông thôn; Tư pháp; Tài chính; Tài nguyên và Môi trường; Thông tin và Truyền thông; Văn hóa, Thể thao và Du lịch; Xây dựng; Y tế;

- Ngân hàng Nhà nước Việt Nam.

Phiên họp lần thứ 102 của Ủy ban điều phối ASEAN về dịch vụ (CCS 102) được tổ chức từ ngày 28-30/9/2022 tại Manila, Philippines. Đoàn Việt Nam tham dự phiên họp gồm Bộ Kế hoạch và Đầu tư (trưởng đoàn), đại diện các Bộ: Công an, Ngoại giao, Tài chính, Tài nguyên và Môi trường, Xây dựng. Bộ Kế hoạch và Đầu tư xin thông báo kết quả chính của phiên họp và đề xuất triển khai một số nội dung, cụ thể như sau:

I. KẾT QUẢ PHIÊN HỌP

Phiên họp đã thảo luận, cập nhật tình hình triển khai một số cam kết về tự do hóa thương mại dịch vụ bao gồm gói cam kết dịch vụ thứ 10 (AFAS 10th), Hiệp định thương mại dịch vụ ASEAN (ATISA), khuôn khổ tạo thuận lợi dịch vụ ASEAN (ASFF), Hiệp định di chuyển thể nhân ASEAN (MNP), hoạt động của các nhóm công tác chuyên môn. Theo đó, Ban Thư ký ASEAN đề nghị các quốc gia tham vấn và đưa ra ý kiến về một số nội dung:

- Hiệp định thương mại dịch vụ ASEAN (ATISA): CCS yêu cầu các quốc gia tham khảo ý kiến về định dạng chung sửa đổi do Ban Thư ký ASEAN chuẩn bị dựa trên ý kiến của các quốc gia tại cuộc họp trước để thông qua tại cuộc họp tiếp theo. CCS lưu ý quan điểm của các quốc gia có thể thực hiện điều chỉnh khi có các tình huống cụ thể cần được phản ánh trong định dạng chung và tiêu đề (Phụ lục 13).

- Khuôn khổ tạo thuận lợi dịch vụ ASEAN (ASFF): CCS yêu cầu các quốc gia tham vấn nội bộ về dự thảo văn bản ASFF và đóng góp ý kiến cho các cuộc thảo luận tiếp theo. Trường hợp có liên quan, các quốc gia có thể đề xuất văn bản bổ sung, bao gồm hình thức thu hút sự tham gia của khu vực tư nhân thông qua các Nhóm công tác ngành. Ngoài ra, CCS cũng yêu cầu các quốc gia cung cấp quan điểm về tính pháp lý của ASFF (lưu ý một số văn bản được lấy hoặc sửa đổi từ một số thỏa thuận ràng buộc về mặt pháp lý) cũng như phương thức vận hành ưu tiên (ví dụ: thông qua chứng thực/thông qua hoặc ký kết) (Phụ lục 16).

- Hiệp định di chuyển thể nhân ASEAN (MNP): CCS yêu cầu các quốc gia đưa ra quan điểm về sự kiện hoặc phương thức ký kết thông qua ma trận tại Phụ lục 19 trước ngày 07/10/2022. Ngày dự kiến để ký kết Nghị định thư MNP là cuộc họp Hội đồng AEC lần thứ 21 dự kiến vào tháng 11/2022. CCS thống nhất ngày và địa điểm ký kết Nghị định thư MNP sẽ là ngày và địa điểm ký cuối cùng của Nghị định thư.

- Về các nhóm công tác chuyên ngành: Chủ tịch các nhóm công tác chuyên ngành (Nhóm công tác dịch vụ chuyên môn, dịch vụ chăm sóc sức khỏe, dịch vụ logistics) đã báo cáo kết quả họp nhóm công tác chuyên ngành tại hội nghị.

(Một số nội dung cụ thể tại Phụ lục và báo cáo Tiếng Anh kèm theo)

II. KIẾN NGHỊ TRIỂN KHAI KẾT QUẢ PHIÊN HỌP

Trên cơ sở kết quả thảo luận và thống nhất tại phiên họp, để hoàn thành các nhiệm vụ được giao và chuẩn bị cho các phiên họp tiếp theo, Bộ Kế hoạch và Đầu tư đề nghị các Bộ, ngành liên quan nghiên cứu và có ý kiến đối với các nội dung cụ thể như sau:

1. Hiệp định thương mại dịch vụ ASEAN (ATISA)

Đề nghị các Bộ, ngành có ý kiến về định dạng chung sửa đổi và phân tiêu đề chung của danh mục NCM Hiệp định ATISA do Ban Thư ký dự thảo.

2. Hiệp định di chuyển thể nhân MNP

- Sau khi Bộ Kế hoạch và Đầu tư hoàn thiện hồ sơ trình Chính phủ phê duyệt Nghị định thư MNP, đề nghị các Bộ ngành có ý kiến đối với hồ sơ nêu trên.

- Đề nghị các Bộ ngành đưa ra quan điểm về sự kiện có thể tham dự để ký kết và phương thức ký kết Nghị định thư MNP.

3. Các nội dung khác

- Đề nghị các Bộ, ngành nghiên cứu tài liệu về Khuôn khổ tạo thuận lợi dịch vụ ASEAN (ASFF), có ý kiến về tính pháp lý của ASFF và phương thức vận hành ưu tiên của ASFF.

- Đề nghị các Bộ, ngành nghiên cứu, có ý kiến đối với nội dung liên quan đến Chỉ số rào cản thương mại dịch vụ (STRI) của OECD (Ý kiến về dự thảo báo cáo của OECD; Đề xuất mở rộng phạm vi ASEAN - STRI bao gồm 22 phân ngành dịch vụ hoặc chỉ một số phân ngành đã được xác định; Các sáng kiến tiếp theo).

- Đề nghị các Bộ, ngành báo cáo về các nhiệm vụ, hoạt động, tiến độ công việc của các nhóm công tác do các Bộ, ngành phụ trách tham gia. Trên cơ sở đó, đề xuất về việc sắp xếp lại các nhóm công tác trực thuộc CCS để thảo luận tại cuộc họp tiếp theo.

- Đề nghị Bộ Y tế có ý kiến về một số nội dung, cụ thể:

+ Dịch vụ e-Healthcare: Hoàn thiện trả lời Khảo sát sức khỏe điện tử ASEAN theo thời hạn quy định; Gửi 04 Thông tư về quy định đối với các dịch vụ e-Healthcare trước cuộc họp nhóm dịch vụ chăm sóc sức khỏe (HSSWG) tiếp theo.

+ Gửi thông tin về các quy định và thông lệ về Du lịch chăm sóc sức khỏe theo ma trận của Ban Thư ký.

+ Về Chủ tịch HSSWG: Việt Nam đã không nhận nhiệm vụ Chủ tịch HSSWG

theo lượt luân phiên vào năm trước. Do đó, hội nghị đề nghị Việt Nam đảm nhiệm chức vụ Chủ tịch trong nhiệm kỳ từ ngày 01/01-31/12/2023. Việt Nam đã thông báo với hội nghị sẽ nghiên cứu và đưa ra phản hồi về quyết định đảm nhiệm Chủ tịch HSSWG và AJCCs. Trong trường hợp Việt Nam không thể đảm nhận chức Chủ tịch cho năm 2023, Cambodia và Indonesia sẽ là quốc gia tiếp theo xem xét đảm nhiệm chức Chủ tịch luân phiên. Đề nghị Bộ Y tế có ý kiến về khả năng đảm nhiệm chức Chủ tịch HSSWG và AJCCs năm 2023, thông báo cho HSSWG theo thời hạn quy định.

- Đề nghị các Bộ, ngành có ý kiến đề xuất các hoạt động ưu tiên liên quan đến khóa đào tạo do ERIA hỗ trợ tổ chức thực hiện trong năm 2023.

- Đề nghị các Bộ, ngành cử đại diện tham dự các cuộc họp nhóm công tác liên quan và các phiên họp CCS tiếp theo.

Văn bản trả lời của Quý Cơ quan vui lòng gửi về Bộ Kế hoạch và Đầu tư trước ngày 25/10/2022 để tổng hợp.

Bộ Kế hoạch và Đầu tư mong nhận được sự phối hợp chặt chẽ của Quý Cơ quan./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Các Vụ: KTĐN, TCCB;
- Lưu VT, KTDV, QA (02).

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Võ Thành Thống

PHỤ LỤC

MỘT SỐ NỘI DUNG CỤ THỂ TẠI PHIÊN HỌP CCS 102

(Ban hành kèm theo văn bản số 7465/BKHĐT-KTDV ngày 19/10/2022 của Bộ Kế hoạch và Đầu tư)

1. Tự do hóa thương mại dịch vụ

1.1. Gói cam kết dịch vụ thứ 10 (AFAS 10th)

Đến nay, 09 quốc gia bao gồm Việt Nam đã hoàn tất phê duyệt Nghị định thư thực hiện Gói AFAS 10th. Philippines vẫn đang thực hiện tham vấn nội bộ về một số vấn đề chính sách do những thay đổi luật pháp gần đây để hoàn thiện Gói AFAS 10th. Sau khi hoàn thành tham vấn kỹ thuật với Ban Thư ký ASEAN, biểu cam kết cụ thể (SOC), Philippines sẽ chia sẻ với các quốc gia thành viên để kiểm tra chéo trước khi hoàn thiện.

1.2. Phê duyệt Hiệp định thương mại dịch vụ ASEAN (ATISA)

- CCS cập nhật quan điểm của các quốc gia về nghĩa vụ ratchet, ý kiến của các quốc gia về định dạng chung và kế hoạch làm việc ATISA. Theo đó, Việt Nam đang chờ ý kiến chỉ đạo từ cấp có thẩm quyền, yêu cầu thời gian ân hạn tương tự như CPTPP, nghĩa vụ ratchet được áp dụng cho một số ngành/phân ngành cụ thể.

CCS khẳng định ATISA không được tụt hậu so với các hiệp định thương mại tự do ASEAN+1 hoặc khu vực khác. Ngoài ra, liên quan đến quá trình chuyển đổi, CCS khẳng định các quốc gia sẽ gửi danh mục các biện pháp không tương thích (NCM) theo các mốc thời gian chuyển đổi như đã nêu trong ATISA. Do thỏa thuận quy định các mốc thời gian trình khác nhau, Chủ tịch CCS sẽ làm việc với Ban Thư ký ASEAN để đưa ra tài liệu phác thảo các bước chung mà các quốc gia cần thực hiện nhằm đáp ứng các mốc thời gian chuyển đổi tương ứng.

1.3. Dịch vụ tài chính và vận tải

CCS ghi nhận các cập nhật mới nhất trong việc tự do hóa dịch vụ tài chính và vận tải hàng không. CCS yêu cầu Ban Thư ký ASEAN thảo luận với WCFSL về tình hình công việc hiện tại của WC-FSL liên quan đến việc chuyển đổi AFAS sang ATISA NCM, ngoài ra, thông báo về các thảo luận của CCS về định dạng, nghĩa vụ ratchet, kế hoạch làm việc, công cụ pháp lý... có thể ảnh hưởng đến kế hoạch chuyển đổi NCM.

1.4. Khuôn khổ tạo thuận lợi dịch vụ ASEAN (ASFF)

CCS đã thảo luận về dự thảo văn bản ASFF do Ban Thư ký ASEAN chuẩn bị dựa trên yêu cầu của các phiên họp CCS trước. Các quốc gia bày tỏ quan điểm ban đầu về dự thảo, bao gồm tiềm năng của ASFF trở thành cấu trúc linh hoạt để hợp tác dịch vụ trong khu vực sâu hơn và thúc đẩy kết nối khu vực, khả năng ASFF thể hiện vai trò tiên phong và đóng góp vào việc thúc đẩy hội nhập dịch vụ đa phương, giải quyết các vấn đề về dịch vụ, đáp ứng các khuyến nghị từ đánh giá giữa kỳ Kế hoạch chi tiết AEC, và xem ASFF có thể ảnh hưởng đến lịch trình chuyển đổi NCM của các quốc gia.

CCS lưu ý ASFF có khả năng trở thành một trong những ưu tiên kinh tế của Indonesia trên vai trò Chủ tịch ASEAN năm 2023. CCS yêu cầu các quốc gia tham

vấn nội bộ về dự thảo văn bản và đóng góp ý kiến cho các cuộc thảo luận tiếp theo. Trường hợp có liên quan, các quốc gia có thể đề xuất văn bản bổ sung, bao gồm hình thức thu hút sự tham gia của khu vực tư nhân thông qua các Nhóm công tác ngành.

2. Hiệp định di chuyển thể nhân ASEAN (MNP)

Dựa trên kết quả của AEM 54th về nội dung MNP, CCS được giao nhiệm vụ thảo luận để phát triển Chương trình làm việc trong thời gian tới về MNP sau khi Nghị định thư MNP được ký kết. Theo đó, các quốc gia cần hoàn thiện các quy trình trong nước để ký Nghị định thư MNP và đảm bảo kịp thời trình các văn kiện về quyền hạn ký kết Nghị định thư lên Ban Thư ký ASEAN trong năm nay.

Liên quan đến Biểu cam kết cụ thể (SOC), Philippines thông báo có sự thay đổi về cơ quan phê duyệt nên chậm thông qua soc. Philippines sẽ chia sẻ bản không chính thức sau phiên họp để các quốc gia tham khảo. Philippines sẽ trình SOC chính thức trong thời gian sớm nhất, có thể trước cuộc họp Hội đồng AEC lần thứ 21.

3. Các nhóm công tác chuyên ngành

3.1. Dịch vụ chuyên môn (BSSWG)

CCS nhấn mạnh vấn đề di chuyển ngày càng trở nên quan trọng trong các nhóm công tác. Liên quan đến việc giảm yêu cầu về số năm kinh nghiệm theo MRA hiện có về Dịch vụ kiến trúc, CCS lưu ý sửa đổi này có thể được thực hiện về mặt hành chính do thay đổi này chưa đủ quan trọng để đưa lên SEOM và AEM. CCS khuyến khích BSSWG xem xét phát triển các tiêu chí cho các sửa đổi MRA trong tương lai. CCS yêu cầu Ban Thư ký ASEAN cung cấp tài liệu về các tiền lệ thay đổi trong việc thi hành ASEAN MRA để BSSWG và CCS thảo luận thêm trước khi đưa ra quyết định tại cuộc họp tiếp theo.

3.2. Dịch vụ chăm sóc sức khỏe (HSSWG)

CCS ghi nhận các công việc của HSSWG và các nhóm trực thuộc trong việc tiến tới thực thi các MRA và sáng kiến chăm sóc sức khỏe theo Kế hoạch chi tiết AEC. Ngoài ra, CCS nhấn mạnh tầm quan trọng của việc cập nhật thông tin trên trang web Dịch vụ Chăm sóc sức khỏe ASEAN, tạo điều kiện thuận lợi cho việc di chuyển của các chuyên gia y tế bằng cách cung cấp các quy định và thủ tục liên quan.

3.3. Dịch vụ logistics

CCS ghi nhận tiến độ và sự tham gia tích cực của các thành viên LTSSWG. Sáng kiến của LTSSWG về việc công bố các biện pháp chính sách trên trang web hữu ích cho doanh nghiệp và đóng góp vào hợp tác CCS-OECD trong việc phát triển ASEAN STRL

4. Chương trình công tác của CCS đến năm 2025

CCS cập nhật các ưu tiên hằng năm của CCS, các biện pháp chưa hoàn thành từ Kế hoạch hành động chiến lược (SAP) cho dịch vụ 2016-2025 và các sáng kiến của ACRF đến năm 2025, kết hợp với đề xuất của Chủ tịch CCS tại cuộc họp trước.

CCS lưu ý nhiệm vụ xem xét Chương trình làm việc của MNP sau khi Nghị định thư MNP được ký kết. CCS đã thảo luận các điều khoản của Chương trình làm việc MNP có thể được đưa vào ASFF, có khả năng là ưu tiên kinh tế năm 2023.

Ngoài ra, CCS thảo luận về các sáng kiến và kế hoạch tiềm năng khác để tạo

thuận lợi cho việc di chuyển thể nhân, chẳng hạn như thông qua tăng cường MRA, hợp tác thị thực, Công thông tin xin thị thực ASEAN hoặc một nền tảng ASEAN để làm cầu nối giữa cung và cầu của các ngành dịch vụ mà các chuyên gia ASEAN có thể tham khảo để tìm kiếm cơ hội làm việc trong khu vực.

5. Các nội dung khác

5.1. CCS-Japan/ERIA

Đại diện ERIA tóm tắt báo cáo cuối cùng của nghiên cứu về cung và cầu các dịch vụ chuyên môn trong ASEAN, báo cáo về việc thực hiện Dự án Xây dựng thương mại dịch vụ ASEAN 4.0. ERIA bày tỏ cam kết tiếp tục hỗ trợ cho dự án này thông qua việc thực hiện khóa đào tạo thứ hai trong năm 2023. CCS yêu cầu cho biết ngày dự kiến của khóa đào tạo và đề cử các chuyên gia từ các quốc gia tham gia khóa đào tạo.

CCS yêu cầu các quốc gia đề xuất các ưu tiên, đóng góp ý kiến về các hoạt động trước ngày 30/11/2022 để thực hiện các hoạt động tiếp theo liên quan đến khóa đào tạo (PHỤ LỤC 36).

5.2. Hỗ trợ kỹ thuật cho Timor Leste

CCS ghi nhận Timor Leste đã tham dự khóa đào tạo về thương mại dịch vụ ASEAN 4.0 nêu trên từ ngày 19-23/9/2022 tại Jakarta, Indonesia.

5.3. Chỉ số rào cản thương mại dịch vụ (STRI)

Hội nghị công nhận tầm quan trọng của việc nâng cao năng lực về STRI cũng như cách các nước OECD đưa ra chính sách trong lĩnh vực dịch vụ. Trong bối cảnh đó, hội nghị khuyến khích các quốc gia tham gia hội thảo STRI và tháng 10/2022 để hiểu rõ hơn về cách sử dụng STRI để hỗ trợ các sáng kiến của ASEAN.

CCS yêu cầu các quốc gia đưa ra quan điểm trước ngày 30/11/2022 về các nội dung sau:

- Ý kiến về dự thảo báo cáo của OECD;
- Đề xuất mở rộng phạm vi ASEAN - STRI bao gồm 22 phân ngành dịch vụ hoặc chỉ một số phân ngành đã được xác định;
- Các sáng kiến tiếp theo.

6. Lịch tổ chức các cuộc họp CCS tiếp theo

6.1. Chủ tịch CCS

- CCS xác nhận Indonesia sẽ trở thành Chủ tịch CCS năm 2023.
- CCS thảo luận về sự cần thiết phải sắp xếp hợp lý các nhóm công tác trực thuộc và các cuộc họp liên quan, lưu ý sự gia tăng của các nhóm công tác trực thuộc ảnh hưởng đến ngân sách của các quốc gia và nguồn lực của Ban Thư ký ASEAN. Để hỗ trợ cân nhắc vấn đề này, CCS yêu cầu Ban Thư ký ASEAN liệt kê các nhóm công tác, xác định nhiệm vụ, hoạt động, tiến độ đạt được cũng như mức độ phù hợp trong việc đáp ứng các mục tiêu AEC. CCS yêu cầu các quốc gia tham vấn nội bộ với các bên liên quan để chuẩn bị cho các cuộc thảo luận sâu hơn tại cuộc họp tiếp theo.

6.2. Thời gian và địa điểm họp CCS tiếp theo

- CCS 103: 02/2023 tại Thái Lan (Chỉ CCS Leads), các nhóm công tác họp trực

tuyển.

- CCS đặc biệt: Tháng 03 hoặc tháng 04/2023 tại Singapore.
- CCS 104: Tháng 5 hoặc tháng 6/2023 tại Indonesia.
- CCS 105: Tháng 9 hoặc tháng 10/2023 tại Malaysia (dự kiến).

REPORT OF THE 102ND MEETING OF THE ASEAN COORDINATING COMMITTEE ON SERVICES (102ND CCS)

28 - 30 September 2022, Pasay City, Metro Manila, Philippines

INTRODUCTION

1. The 102nd Meeting of the ASEAN Coordinating Committee on Services (CCS) was held on 28 - 30 September 2022 In Pasay City, Metro Manila, Philippines.
2. The Meeting was attended physically by representatives from all ASEAN Member States (AMS), except for Myanmar and Thailand who attended the meeting virtually, staff members of the ASEAN Secretariat were also in attendance. The list of delegates appears as **ANNEX 1**.
3. The CCS Meeting was chaired by Ms. Wan Wadrina Wan Abdul Wahab, Director of ASEAN Economic Integration Division, Ministry of International Trade & Industry (MITI) of Malaysia.

AGENDA ITEM 1 ADOPTION OF THE AGENDA

4. CCS adopted its revised agenda, which appears as **ANNEX 2**.

AGENDA ITEM 2 BUSINESS ARRANGEMENTS

5. The CCS Meeting was held back-to-back with the meetings of its Sectoral Working Groups, MRA-related Committees and Technical Working Groups held over the period of 26 - 30 September 2022 with the following arrangement:
 - a) CCS Leads met on 28 - 30 September 2022;
 - b) Business Services Sectoral Working Group (BSSWG) and Healthcare Services Sectoral Working Group (HSSWG) met on 29 September 2022, while Logistics and Transport Services Sectoral Working Group (LTSSWG) met on 28 September 2022;
 - c) ASEAN Chartered Professional Engineers Coordinating Committee (ACPECC), ASEAN Architect Council (AAC), ASEAN Chartered Professional Accountant Coordinating Committee (ACPACC) and the ASEAN Competent Authority Committee on Surveying (ACACS) met on 27 September 2022, preceded by the roundtables of ACPECC, ACPACC and ACACS on 26, 26, and 27 September 2022, respectively;
 - d) ASEAN Architect Education Committee (AAEC) and Technical Working Group on Mobility of ASEAN Engineers (TWG-MAE) met on 26 September 2022;
 - e) ASEAN Joint Coordinating Committee on Dental Practitioners (AJCCD), ASEAN Joint Coordinating Committee on Medical Practitioners (AJCCM) and ASEAN Joint Coordinating Committee on Nursing (AJCCN) met on 28 September 2022; and

f) Technical Working Group on e-Healthcare Services (TWG-eHS) and Technical Working Group on ASEAN Dental Education (TWG-ADE) met on 26 September 2022.

The programme of activities of all CCS-related meetings appears as **ANNEX 3**.

AGENDA ITEM 3: SERVICES-RELATED OUTCOMES OF THE MEETINGS OF HIGHER ASEAN BODIES

6. CCS noted the services-related outcomes of the meetings of the following higher ASEAN bodies which were held since the previous 101st CCS meeting, as summarised in the ASEAN Secretariat paper which appears as **ANNEX 4**:

- a) EO 5/22, 24 May 2022, ASEAN Secretariat, Hybrid;
- b) SEOM 2/53, 6-10 June 2022, ASEAN Secretariat, Hybrid;
- c) EO 6/22, 28 June 2022, Video Conference;
- d) EO 7/22, 30 July 2022, Siem Reap, Cambodia;
- e) SEOM 3/53, 1-3 August 2022, Siem Reap, Cambodia;
- f) 42nd HLTF-EI, 18 - 19 August 2022, Siem Reap, Cambodia; and
- g) 54th AEM, 15 September 2022, Siem Reap, Cambodia.

7. Cambodia added that in addition to the completion of two of its 2022 Priority Economic Deliverables (PEDs) on (i) launch of the ATIGA upgrade negotiation and (ii) *the endorsement of the Work Programme to Support Implementation of the Framework for Circular Economy*, the 54th AEM itself also completed two more PEDs through (i) endorsement of the *Policy Toolkit: Integrating Provisions Focused on Women Entrepreneurship In ASEAN MSME Policies* and (ii) launch of the negotiations for *ASEAN Framework Agreement on Competition (AFAC)*. Furthermore, it was noted that even the outstanding issue for the PED on the MNP Protocol was settled during the Prep-SEOM for this 54th AEM.

AGENDA ITEM 4: RATIFICATION OF CCS-RELATED AGREEMENTS

8. CCS noted that since the last meeting there was submission of instrument of ratifications for the Protocol to Implement the 10th Package of Commitments under the ASEAN Framework Agreement on Services (AFAS) were received from Indonesia and Myanmar, whereas for the ASEAN Trade in Services Agreement (ATISA) instrument of ratification were received from Myanmar. These instruments jointly appear as **ANNEX 5**. The updated status of ratification of the various agreements under the purview of CCS, hyperlinked to <https://agreement.asean.org>, appears as **ANNEX 6**.

9. Cambodia, Indonesia and the Philippines updated CCS on the latest status of their ratification processes. Cambodia's ratification of the ATISA requires translation of the ATISA text into the Khmer language, and expected its ratification to be completed by 2023. Indonesia is in the last stage of ratification, pending signing by four Ministers, before signing by the President, expected within the year. The Philippines is re-starting its ratification process following its new administration, and is undertaking its inter-agency consultations together with its AFAS 10 Package, expected for completion by 2023.

10. CCS urged them to expedite their ratification process as soon as possible, given the pressing timeline for ASEAN to transition AFAS into the ATISA schedules.

Action: the Philippines (for AFAS 10)

Action: Cambodia, Indonesia, and the Philippines (for ATISA)

AGENDA ITEM 5: LIBERALISATION OF TRADE IN SERVICES

5.1 10th AFAS Package

11. The Philippines briefed the CCS that it is still consulting with its related agencies in finalising Its 10th AFAS Package, particularly on some policy issues given the recent changes in legislation. Thereafter, upon completion of technical consultations with the ASEAN Secretariat, its Schedules of Commitment (SOC) will be shared with other AMS for cross-verification before finalising Its SOC.

Action: the Philippines

5.2 Notification of AFAS to the WTO

12. Pursuant to the decision of the previous meeting, CCS noted the letter from the CCS Chair to the WC-FSL Co-Chairs and the ATWG Chair seeking for their views and guidance on the notification of the AFAS packages in financial and air transport services to the WTO, which appears as ANNEX 7.

13. Following from this letter, CCS noted the responses from the WC-FSL agreeing to notify the 7th AFAS package for financial services, and from the ATWG agreeing to notify up to the 8th AFAS package on air transport services, taking into account the current status of signing and ratification of their later AFAS packages. Their letters jointly appear as ANNEX 8. An updated WTO notification form following from this update appears as ANNEX 9.

14. CCS requested AMS to undertake domestic consultations on the updated WTO notification form by 30 November 2022. Thereafter, the CCS Chair with the assistance from the ASEAN Secretariat will write to ASEAN Committee in Geneva (ACG) seeking for their assistance and coordination to consult the WTO Secretariat in initiating the formal notification process.

Action: AMS. CCS Chair. ASEAN Secretariat

15. Noting that the AFAS Packages to be notified for financial and air transport services are not their respective final packages, hence requiring subsequent notification processes, CCS agreed for the CCS Chair to write to WC-FSL and ATWG seeking for their views on whether they will undertake their own notification processes or whether they will seek for CCS' assistance for this notification process.

Action: CCS Chair, ASEAN Secretariat

5.3 ASEAN Trade in Services Agreement (ATISA)

16. CCS noted the updated position of AMS on ratchet obligation under the ATISA, as well as the updated position of AMS on the Proposed Common Template and ATISA Work Plan, which jointly appear as ANNEX 10.

17. The ASEAN Secretariat's Legal Services and Agreements Directorate (LSAD) briefed CCS on the requested legal advice on the grace period for ratchet application and on the operationalisation of transition timelines under the ATISA, which appears

as **ANNEX 11**. CCS thanked LSAD for its legal advice and requested each AMS to undertake further domestic consultations on this advice, particularly pertaining to the procedures or instruments to formalise the submission of ATISA Schedules of Non-Conforming Measures (NCMs), and provide their responses through a matrix which appears as **ANNEX 12**. CCS affirmed that the ATISA should not fall behind other ASEAN plus one or regional FTAs.

Action: AMS

18. With regards to the transition process, CCS affirmed that AMS will submit their NCMs by the transition timelines as stated under the ATISA, but noted that some AMS may wish to submit their draft NCMs ahead of time. Given that the Agreement provides for different submission timelines, the CCS Chair will work with the ASEAN Secretariat in coming up with a non-paper outlining the more general steps that AMS would need to take in meeting their respective transition timelines.

Action: CCS Chair, ASEAN Secretariat

19. ***Common Template and Common Headnote.*** CCS discussed the updated draft template for the common template and common headnote for scheduling ATISA NCMs as prepared by the ASEAN Secretariat based on inputs received from AMS since the last meeting, mainly the separation of common headnotes for Annex I and Annex II and inclusion of "Level of Government", which appears as **ANNEX 13**.

20. CCS requested AMS to consult on the revised template for adoption at the next meeting. CCS also noted that the view that possible adjustments may be made by AMS when there are country-specific situations that need to be reflected in the template as well as headnotes.

Action: AMS

5.4 Financial and Air Transport Services

21. CCS noted the latest developments in the liberalisation of financial services and air transport services, as highlighted in the ASEAN Secretariat's information paper which appears as **ANNEX 14**.

22. CCS requested the ASEAN Secretariat to discuss with its WCFSL counterparts on the current status of work of WC-FSL in transposing AFAS into ATISA NCM, and alert them on the ongoing CCS discussions on the issues of template, ratchet, work planning, legal instrument, etc. which may affect the eventual scheduling of the NCMs.

Action: ASEAN Secretariat

5.5 ASEAN Services Facilitation Framework (ASFF)

23. CCS discussed the draft text of the ASFF as prepared by the ASEAN Secretariat based on the request of the previous CCS meetings, which appears as **ANNEX 15**. AMS expressed their initial views on the draft, including on the potential of ASFF to be a flexible structure that deepens regional services cooperation and advances regional connectivity, the ability for the ASFF to enable ASEAN to demonstrate leadership and contribute to advancing multilateral efforts on services integration, to address servicification, to respond to the recommendations from the AEC Blueprint Mid-Term Review (MTR), and to look into whether the ASFF could affect the

scheduling of AMS' ATISA NCMs.

24. CCS noted that the ASFF is likely to become one of the Indonesia's potential Priority Economic Deliverables (PEDs) for its ASEAN Chairmanship in 2023. CCS requested AMS to undertake domestic consultations on the draft text and provide their inputs intersessionally for discussions at the next meeting. Where relevant, AMS may propose additional text, including on how to engage the private sector by reimagining interactions with the private sector through the Sectoral Working Groups. In addition, CCS also requested AMS to provide their views on the legal stature of the ASFF (noting that some of the texts are taken or modified from several legally-binding agreements) as well as the preferred mode of operationalising it (e.g. through endorsement/adoption or signing) through a matrix which appears as **ANNEX 16**.

Action: AMS

AGENDA ITEM 6 ASEAN AGREEMENT ON MOVEMENT OF NATURAL PERSONS (MNP)

25. CCS noted the outcomes from the 54th AEM related to the MNP issue, namely resolution of the text of the Protocol to Amend the ASEAN MNP Agreement, with the CCS being tasked to initiate the discussion to develop a Future Work Program on MNP after the Protocol is signed. With this development, all AMS were called to complete their domestic processes for signing of the Protocol and ensure timely submission of their instruments of full powers to sign the Protocol to the ASEAN Secretariat within this year.

Action: AMS

26. With regard to the Schedules of Commitments (SOCs), the Philippines informed that given the change in approving authorities, there is some delay in getting endorsement of its SOC. The Philippines indicated that it will share an unofficial version for other AMS' reference soon after this meeting, which shall not be different in substance from the eventual official version, if any. The Philippines will submit its official soc as soon as possible before the upcoming 21st AEC Council meeting.

Action: the Philippines

27. With regard to the SOC of the other 9 AMS, which appears as **ANNEX 17** Including a recent minor editorial correction from Brunei Darussalam, Singapore recalled its previous input highlighting the differences between AMS' final MNP SOC submissions and those discussed during the legal scrubbing session. Singapore stated that it can accept the other AMS' responses to the outstanding legal scrubbing issues, appearing as **ANNEX 18**, as long as there is a common understanding that these do not present back-tracking and are consistent with their commitments under the Agreement. CCS confirmed its common understanding on this matter.

28. CCS affirmed that this PED can be considered as completed, subject to completion of signing of the Protocol by all AMS. AMS were requested to indicate their preferred event or approach of signing (e.g. ad-ref), which shall be provided **by 7 October 2022** through a matrix that appears as **ANNEX 19**.

Action: AMS

29. The target date for the signing of the Protocol shall be during the 21st AEC Council meeting scheduled in November 2022, and that the signatories remain with

the AEM. Given that Indonesia's AEC Council Minister is not the AEM Minister, Indonesia prefers signing the Protocol *ad-referendum*. CCS further agreed that the date and venue of the signing of the Protocol shall be the date and venue of the last signing of the Protocol.

AGENDA ITEM 7 ASEAN COMPREHENSIVE RECOVERY FRAMEWORK (ACRF)

30. CCS noted the latest status of implementation of ASEAN Comprehensive Recovery Framework (ACRF) initiatives under the purview of the CCS, which appears as **ANNEX 20**. CCS further noted that for the three initiatives lead by SOMHD (1b.2, 1d.1 and 4b.8), the completion of these initiatives remains in the hand of the SOMHD. Nonetheless, the HSSWG and its AJCCs had been proactive in initiating coordination process as well as in transmitting their experience sharing to the SOMHD side.

AGENDA ITEM 8 RECOMMENDATIONS OF THE MID-TERM REVIEW OF THE AEC BLUEPRINT

31. CCS noted the updated status of the recommendations of the Internal Report of the Mid-Term Review (MTR) of the AEC Blueprint related to the CCS, which appears as **ANNEX 21**. There is no further input from AMS on Chair's recommendations, other than those from Malaysia and Singapore as conveyed at the previous CCS meeting.

32. CCS agreed that this document could serve as reference for AMS to identify the Priority Economic Deliverables (PED), Annual Priorities (AP) or future workplan such as post-2025 initiatives of the CCS.

AGENDA ITEM 9 CCS WORK PROGRAMME 2025

33. CCS noted the latest status of CCS Annual Priorities, unimplemented measures from the Strategic Action Plan (SAP) for Services 2016-2025, and CCS-related initiatives of the ACRF up to 2025, incorporating Chair's proposal tabled at the previous meeting, which appears as **ANNEX 22**.

34. On CCS-CCI joint session, CCS noted the value of continuing engagement with CCI, especially in preparation for the ATISA NCM schedules. The joint session could also be utilised to explore joint activities to promote investment in services sectors.

35. On the way forward for MNP, CCS noted the mandate to look into MNP Work Programme after the Protocol is signed. The Philippines indicated that it will work with the ASEAN Secretariat on a non-paper on the elements of the Work Programme. CCS discussed that MNP Work Programme provisions could be included under the ASFF which is likely to be a 2023 PED.

Action: the Philippines and ASEAN Secretariat

36. CCS also discussed the possibility for the Work Programme including other potential initiatives and schemes to facilitate mobility of people, such as through enhancement of the MRAs, visa cooperation, exploring an ASEAN-wide visa application portal, or an ASEAN platform to bridge the supply and demand gaps of services professions, which ASEAN professionals could refer to for job opportunities within the region.

AGENDA ITEM 10 CONSIDERATION OF REPORTS OF THE SECTORAL

WORKING GROUPS AND THE MUTUAL RECOGNITION ARRANGEMENT (MRA) IMPLEMENTING COMMITTEES

10.1 Business Services

37. CCS considered and discussed the report of the Business Services Sectoral Working Group (BSSWG), which appears as **ANNEX 23**. Along with this, CCS also noted the outcome of the meetings of all the MRA committees and subsidiary bodies under the BSSWG that met back-to-back with this CCS meeting:

- a) 47th Meeting of ASEAN Chartered Professional Engineers Coordinating Committee (ACPECC) including the 7th Meeting of the Technical Working Group on Mobility of ASEAN Engineer (TWG-MAE);
- b) 43rd Meeting of the ASEAN Architect Council (AAC) including the 30th Meeting of the ASEAN Architect Education Committee (AAEC);
- c) 19th Meeting of ASEAN Chartered Professional Accountant Coordinating Committee (ACPACC); and
- d) 4th Meeting of the ASEAN Competent Authority Committee on Surveying (ACACS)

The Reports of the meetings of these MRA committees appear as **ANNEXES 24, 25, 26, and 27**, respectively.

38. CCS highlighted that issue of mobility has become Increasingly important in not only CCS discussions but also in other Sectoral Working Groups. Given that MRA as well as MNP agreement have different roles and thus limitations in their impact on mobility, it was highlighted that a different way of doing things may need to be explored by the related stakeholders.

39. With regard to the reduced number of years of experience requirement under the existing MRA on Architectural Services for registration as ASEAN Architect (AA), CCS noted that this amendment may be made administratively as the change is not significant enough to be elevated to SEOM and AEM. CCS also viewed that the MRA shall be facultative in promoting mobility, and encouraged BSSWG to consider developing criteria for future modifications of their MRAs that may be implemented administratively, including through outreach to the stakeholders on the changes, rather than through amendments to legal instruments. Given that there are relevant discussions which may require amendments to other MRAs, CCS requested the ASEAN Secretariat to provide brief information paper on past precedences of changes in ASEAN MRA practices, for further discussion of BSSWG and CCS. before final decision is made on this issue at the next meeting.

Action: BSSWG, ASEAN Secretariat

40. With regard to BSSWG's request for meeting with ERIA on Its study on Supply and Demand of Professional Services in ASEAN, CCS noted that ERIA could be inquired on their availability to discuss with BSSWG intersessionally, tentatively in November 2022, to clear up the data and discuss additional inputs.

41. With regard to the suggestion for CCS to have joint discussion with DGICM to discuss facilitate the mobility of ASEAN professionals recognised under the MRAs, the CCS Chair will write to DGICM on a possibility for a joint session.

10.2 Healthcare Services

42. CCS considered and discussed the report of the 53rd meeting of the Healthcare Services Sectoral Working Group (HSSWG), which appears as **ANNEX 28**. Along with this, CCS also noted the reports of the meetings of all the ASEAN Joint Coordinating Committees and the subsidiary bodies under the HSSWG that met back-to-back with this CCS meeting:

- a) 34th Meeting of ASEAN Joint Coordinating Committee on Nursing (AJCCN);
- b) 30th Meeting of ASEAN Joint Coordinating Committee on Medical Practitioners (AJCCM);
- c) 29th Meeting of ASEAN Joint Coordinating Committee on Dental Practitioners (AJCCD), including the 10th Meeting of the Technical Working Group on ASEAN Dental Education (TWG-ADE); and
- d) 5th Meeting of the Technical Working Group on eHealthcare Services (TWG-eHS)

The Reports of the Meetings of these ASEAN Joint Coordinating Committees appear as **ANNEXES 29, 30, 31, and 32**, respectively.

43. CCS commended the works done by the HSSWG and its subsidiaries in moving forward the implementation of healthcare MRAs and initiatives under the AEC Blueprint. Mobility has been the key focus of CCS work especially during the pandemic where many countries faced challenges of health professionals' shortage. The recent ERIA study showed this issue could potentially be resolved within the region, noting there are AMS with surpluses in health professionals. CCS encouraged HSSWG to look into this and identify ways for AMS to complement each other and close the gaps. CCS also noted that HSSWG-Philippines will organise a workshop in 2023 to assist the AJCCs in assessing mobility mechanism, and the above issue can be one of the topics discussed in the workshop.

Action: HSSWG

44. CCS noted Indonesia's proposal for HSSWG to also consider conducting seminars or workshops to share experience and views on government procurement related to healthcare sector which will contribute to AEC Blueprint 2025 strategic measure 108.1 (Promote PPP investments in the provision of universal healthcare) and also to explore common definition of universal healthcare which will help the discussions for measure 108.2 (Consider further liberalisation of healthcare services sectors with more emphasis on provision of universal healthcare).

45. CCS highlighted the importance to keep the information in the ASEAN Healthcare Services Website updated, noting the website is very useful to facilitate mobility of health professionals by providing relevant regulations and procedures for mobility across the region. Furthermore, following from the pandemic, the telemedicine and eHealthcare services are becoming more prominent, and the TWG-eHS could be the platform for ASEAN to identify best practices and strengthen cooperation among AMS in this area.

46. On the work programme of TWG-ADE, CCS noted there are activities that go beyond 2025 and requested TWG-ADE to identify recommendations for AJCCD's

consideration on the mobility mechanism. In relation to this, CCS also requested HSSWG and its subgroups to review their workplans and identify post-2025 activities that will contribute to their respective mandates.

Action: HSSWG, TWG-ADE

10.3 Logistic and Transport Services Sectoral Working Group (LTSSWG)

47. CCS considered and discussed the report of the 32nd meeting of the Logistic and Transport Services Sectoral Working Group (LTSSWG), which appears as **ANNEX 33**.

48. The LTSSWG Chair, who is also Cambodia's Lead for Senior Transport Official Meeting (STOM), commended the active participation of AMS and the valuable information exchanged at this meeting. He highlighted on the importance of logistics sector in facilitating trade, boosting investments and contributing to economic growth.

49. CCS welcomed the progress made and active participation of LTSSWG members. LTSSWG's initiative to publish policy measures on the website is useful for the business and could contribute to CCS-OECD collaboration in developing the ASEAN STRI. CCS look forward to collaborative activities at SEOM/STOM level to enhance ASEAN integration in the logistics sector.

AGENDA ITEM 10 TECHNICAL COOPERATION AND ASSISTANCE

10.1 CCS-Japan/ERIA Consultations

50. Dr. Intan Murnira Ramil from the Economic Research Institute for ASEAN and East Asia (ERIA) briefed CCS on the final report of its study on supply and demand of professional services in ASEAN, as well as the report of the implementation of the "Making ASEAN Trade in Services 4.0" project, which jointly appear as **ANNEX 34**.

51. **Study on Supply and Demand of Professional Services in ASEAN**. CCS expressed appreciation to ERIA for the comprehensive and useful study, and noted that the findings of the study can feed into CCS discussions on facilitating mobility of professionals in the region, as well as possibility to streamline the structure and meetings of Its MRA bodies as will be discussed under agenda item 13.2 below.

52. **Making ASEAN Trade in Services 4.0**. CCS noted that the first series of the 5-full-day trainings under this "Making ASEAN Trade in Services 4.0" project, focusing on reinvigoration programme for existing professionals for engineers and architects, were successfully conducted on 19-23 September 2022 in Jakarta, Indonesia. The agenda of this training appears as **ANNEX 35**. CCS thanked ERIA for its continuing support and technical assistance activities extended to AMS.

53. ERIA expressed its commitment to continue supporting this project through undertaking the second training for 2023, and in this context requested CCS to indicate the possible dates for the training, as well as in nominating the young professionals from each AMS to participate in the training.

Action: CCS

54. **Next Steps**. CCS discussed the other possible follow-ups to the study and 4IR trainings, especially on (i) improving database of professionals with more details which can be regularly shared to the public; (ii) for ERIA to look into policy barriers in implementing MNP Agreement to facilitate mobility of people; and/or (iii) for

ERIA to undertake further study on servicification. In this context, CCS requested AMS to indicate their preference, priorities or inputs for the above-listed possible activities **by 30 November 2022** through a matrix which appears as **ANNEX 36**.

Action: AMS

55. On the above-mentioned possible studies, ERIA indicated its readiness to support once there is a formal request for the studies.

10.2 Technical Assistance to Timor Leste

56. CCS noted that Timor Leste participated in the above-discussed “Making ASEAN Trade in Services 4.0” reinvigoration programme held on 19-23 September 2022 in Jakarta, Indonesia.

11.3 Services Trade Restrictiveness Index (STRI)

57. Mr. John Drummond and Mr. Janos Ferencz from the Trade in Services Division of the OECD presented to CCS virtually on the progress and initial findings of the STRI exercise, which appears as **ANNEX 37**. They also invited CCS members to a workshop on STRI for trade negotiators and economists to be held on 13-14 October 2022. The agenda of the workshop appears as **ANNEX 38**. OECD indicated a possibility of coming in person to the next CCS meeting.

58. The Meeting shared the view on the usefulness of STRI to support various policy initiatives of the governments including on the issues of sustainability, services facilitation, and deregulating the barriers to services trade. In this context, ASEAN informed the OECD on its ongoing initiative to develop an ASEAN Services Facilitation Framework (ASFF) to enable ASEAN to seize new and emerging trends, for which the STRI can contribute to this endeavour. The Meeting also recognised the growing importance of the logistics sector as well as servicification in the wake of the pandemic, which contribute to improvement to economic competitiveness and global supply chain.

59. The Meeting also recognised the importance of capacity building on STRI as well as on how the OECD countries make their policies in the services sector. In this context, the Meeting encouraged AMS to join the STRI workshop in October 2022 mentioned above in order to understand better on how to use STRI to support ASEAN initiatives. CCS also encouraged OECD to conduct more workshops in the ASEAN region, ideally back-to-back with the CCS meetings.

60. On the possible expansion of the ASEAN STRI exercise beyond the current 4 sectors, CCS indicated that it will provide ASEAN response intersessionally to OECD, including the exact technical assistance needed.

Action: CCS

61. Following the session with the OECD, CCS requested AMS to provide their responses **by 30 November 2022** on their positions on the following items as discussed during CCS 100 meeting, through a matrix which re-appears as **ANNEX 39**:

- a) Comments or Inputs on OECD’s draft report;
- b) Preference to expand the ASEAN-STRI scope to cover all 22 major services subsectors or only a number identified subsectors;

c) Next initiatives to be pursued with the OECD.

AGENDA ITEM 12 ASEAN FREE TRADE AREAS IN SERVICES

62. CCS noted the latest development of services elements in Free Trade Area negotiations with ASEAN Dialogue Partners since the last CCS meeting, as highlighted In the ASEAN Secretariat information paper which appears as **ANNEX 40**.

AGENDA ITEM 13 OTHER MATTERS

13.2 CCS Chairmanship

63. CCS confirmed that Indonesia will assume Chairmanship of the CCS for 2023. AMS expressed their support to Indonesia for its Chairmanship, as well as for its proposed PED on finalising or substantial conclusion of the ASFF.

13.2 Streamlining of CCS Subsidiary Bodies

64. CCS discussed the need to streamline its subsidiary bodies and/or their meetings, noting the proliferation of subsidiary bodies and their meetings has started to take toll on the budget of the AMS as well as the ASEAN Secretariat's resources. CCS viewed that there is a need to reconsider the roles each of the subsidiary body in meeting the AEC objectives and to explore more efficient ways to perform their roles.

65. To assist this deliberation, CCS requested the ASEAN Secretariat to map out the subsidiary bodies under the CCS, identifying their mandates, activities, progress made as well as their relevance in meeting the AEC objectives. The paper should also annex their Terms of Reference and workplans. CCS also requested AMS to consult domestically with relevant stakeholders in preparing for a more in-depth discussions at the next meeting.

Action: ASEAN Secretariat AMS

AGENDA ITEM 14 DATE AND VENUE OF NEXT MEETING

66. CCS agreed on the following plan for the next CCS meetings in 2023:

	Indicative Date	Venue
CCS 103	Feb 2023	Thailand (CCS leads only) <i>Note: Subsidiary bodies to meet virtually</i>
Special CCS	Mar/Apr 2023	Singapore
CCS 104	May/Jun 2023	Indonesia
CCS 105	Sep/Oct 2023	Malaysia (TBC)

AGENDA ITEM 15 ADOPTION OF THE REPORT

67. CCS adopted the report of this Meeting.

ACKNOWLEDGEMENT

CCS thanked the Government of the Philippines for the excellent hosting and arrangements for the meeting and the warm hospitality. CCS also thanked Ms. Wan Wadrina Wan Abdul Wahab for her excellent chairmanship and contribution to the CCS process for the past two years.

MNP Protocol Signing

AMS	AMS PREFERENCE (AD-REF/SIDELINES OF AECC/SUMMITOR OTHERS)
BN	flexible
KH	
ID	Ad-ref (by circulation)
LA	
MY	Ad-ref, but flexible with the other 2 options
MM	
PH	flexible
SG	flexible
TH	flexible
VN	

AMS' Positions on ASFF Operationalisation

AMS	Should ASFF be legally binding?	What is the preferred approach to operationalise ASFF? (e.g. adoption, signing)
Brunei Darussalam		
Cambodia		
Indonesia		
Lao PDR		
Malaysia		
Myanmar		
Philippines		
Singapore		
Thailand		
Viet Nam		

AMS' Positions on Follow-Ups to the ERIA Studies

AMS	Agree to improve database of professionals with more details which can be regularly shared to the public (Y/N)	Agree for ERIA to look into policy barriers in implementing MNP Agreement to facilitate mobility of people (Y/N)	Agree for ERIA to undertake further study on servicification (Y/N)

Brunei Darussalam			
Cambodia			
Indonesia			
Lao PDR			
Malaysia			
Myanmar			
Philippines			
Singapore			
Thailand			
Viet Nam			

SCHEDULE OF NON-CONFORMING MEASURES FOR THE ASEAN TRADE IN SERVICES AGREEMENT

<AMS' NAME>

ANNEX I

EXPLANATORY NOTES

1. Annex I of the Schedule of each ASEAN Member state sets out, pursuant to Article 11 (Schedules of Non-Conforming Measures), existing measures of that Member state that do not conform to the obligations imposed by

- a) Article 6 (National Treatment);
- b) Article 7 (Most-Favoured-Nation Treatment);
- c) Article 8 (Market Access);
- d) Article 9 (Local Presence); or
- e) Article 10 (Senior Management and Board of Directors).

2. Each entry in this Annex sets out the following elements:

- a) **Sector** refers to the sector for which the entry is made;
- b) **Subsector**, where referenced, refers to the specific subsector for which the entry is made;
- c) **Level of government**, indicates the level of government maintaining the listed measures;
- d) **Industry Classification** refers, where applicable, to the activity covered by the non-conforming measure, according to:
 - (i) The Provisional CPC codes as used in the Provisional Central Product Classification (Statistical Papers Series M No. 77, Department of International Economic and Social Affairs, Statistical Office of the United Nations, New York, 1991); or

(ii) Other domestic or international industrial classification codes, as may be specified in the Schedule of the respective ASEAN Member State;

e) **Obligations concerned** specifies the obligations referred to in paragraph 1 that, pursuant to Article 11 (Schedules of Non-Conforming Measures), do not apply to the listed measures;

f) **Description of Measures** sets out the non-conforming measure for which the entry is made; and

g) **Source of Measures** means the laws, regulations or other measures that are the source of the non-conforming measure for which the entry is made. A measure cited in the Source of Measure element:

(i) means the measure as amended, continued or renewed as of the date of entry into force of this Agreement, and

(ii) includes any subordinate measure adopted or maintained under the authority of and consistent with the measure.

3. In accordance with Article 11 (Schedules of Non-Conforming Measures), the Articles specified in the Type of Obligations element of an entry do not apply to the non-conforming measure identified in the Description element of that entry.

4. For greater certainty, the Description element of each of the entries in this Annex is to be interpreted in accordance with the relevant cited sources of the non-conforming measures.

5. [Country specific headnote: The Schedules of other Parties shall not be used to interpret AMS X's commitments or obligations under this Agreement]

1 [Numbering of NCM]

Sector	:	
Sub-sector	:	
Level of government	:	
Industry Classification	:	
Obligations concerned	:	
Description of Measures	:	
Source of Measures	:	

ANNEX II

EXPLANATORY NOTES

1. Annex II of the Schedule of each ASEAN Member State sets out, pursuant to Article 11 (Schedules of Non-Conforming Measures), the specific sectors, subsectors, or activities for which that Member State may maintain existing, or adopt new or more restrictive, measures that do not conform with obligations imposed by

a) Article 6 (National Treatment);

b) Article 7 (Most-Favoured-Nation Treatment);

c) Article 8 (Market Access);

d) Article 9 (Local Presence); or

e) Article 10 (Senior Management and Board of Directors).

2. Each entry In this Annex sets out the following elements:

a) **Sector** refers to the sector for which the entry is made;

b) **Subsector**, where referenced, refers to the specific subsector for which the entry is made;

c) **Obligations concerned** specifies the obligations referred to in paragraph 1 that, pursuant to Article 11 (Schedules of Non- Conforming Measures), do not apply to the listed measures;

d) **Description of Measures** sets out the non-conforming measure for which the entry is made; and

e) **Existing Measures** where specified, identifies, for transparency purposes, a non-exhaustive list of existing measures that apply to the sectors, subsectors, and activities, identified in the Description element of that entry.

3. In accordance with Article 11 (Schedules of Non-Conforming Measures), the Articles specified in the Type of Obligations element of an entry do not apply to the non-conforming measure identified in the Description element of that entry.

4. For the purposes of this Annex, "CPC", where referenced, refers to the activity covered by the nonconforming measure, according to the Provisional Central Product Classification (Statistical Papers Series M No. 77, Department of International Economic and Social Affairs, Statistical Office of the United Nations, New York, 1991). The use of

“***” against individual CPC codes indicates that the specific commitment for that code does not extend to the total range of services covered under that code.

5. [Country specific note: The Schedules of other Parties shall not be used to interpret AMS X's commitments or obligations under this Agreement.]

ANNEX II

1 [Numbering of NCM]

Sector	:	
Sub-sector	:	
Industry Classification	:	
Obligations concerned	:	
Description of Measures	:	
Existing Measures	:	